

پاسخنامه مدارس شهرستان

پایه :	۵	موضوع :	نهیج البلاغه ۲
تاریخ :	۹۱/۰۶/۰۷	ساعت :	۱۸

نام کتاب: نهج البلاغه (فطبه همام)

لطفاً به همه سؤالات تستی و ۸ سوال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سوال آفر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

سؤالات تستی:

۱. کدام گزینه، ترجمه صحیح عبارت «و لا ینابزوا باللقاب» است. ج ۲۴
- ا. لقب‌های زشت مردم را رسوا نمی‌کنند
- ب. مردم را با لقب‌های زشت رسوا نمی‌کنند
- ج. مردم را با لقب‌های زشت نمی‌خوانند
- د. مردم آنها را با لقب زشت نمی‌خوانند
- * لا یُضیع ما استَحْفَظَ. ۲۳
۲. کدام گزینه از عبارت فوق فهمیده می‌شود؟ ا
- ا. امانتداری
- ب. فراموش نکردن نهمت‌ها
- ج. ضایع نکردن حق دیگران
- د. پرهیز از محافظه کاری
۳. تجارت پرسودی که خداوند بگردانده برای متقین فراهم کرده است چیست؟ ب ۶
- ا. ارداتهم الدنيا فلم یزیدوها
- ب. صبروا ایاماً قصیره اعقبتهم راحة طویلة
- ج. فهم حانون علی اوساطهم
- د. تجارة مربحة سیرها لهم ربهم
۴. «یمسی وهمّه و یصبح وهمّه». ا ۱۸
- ا. الشکر و الذکر
- ب. الذکر و الشکر
- ج. الزهد و الشکر
- د. الزهد و الذکر

سؤالات تشریحی:

۱. فراز «نزلت أنفهم منهم فی البلاء کالتی نزلت فی الرخاء» را توضیح دهید. ۴
- در سختی و گرفتاری چنانند که دیگران در آسایش و خوشی بقضای الهی تن داده به آنچه خدا خواسته راضی و خشنودند و آسایش و گرفتاری برای آنها یکسان است.
۲. عبارت «و ظنوا أن زفیر جهنم و شهيقها فی اصول اذانهم فهم حانون علی اوساطهم» را ترجمه کنید. ۹
- گویا شیون و فریاد اهل دوزخ در بیخ گوشهایشان است و در پیشگاه الهی قدشان را خم می‌کنند.
۳. عبارت «لا یحیف علی من یبغض و لا یأثم فیمن یحب» را ترجمه کرده و توضیح دهید. ۲۳
- بر دشمن خود ستم نمی‌کند و آن را که دوست می‌دارد درباره او گناه نمی‌کند دوستی و دشمنی او را از تکلیف شرعی باز نمی‌دارد چنانکه رویه مردم هوا پرست است.
۴. با توجه به عبارت «قره عینه فیما لا یزول و زهادته فیما لا یبقی» توضیح دهید. روشنی چشم و بی رغبتی پرهیزکاران در چیست؟ ۱۹
- روشنی چشم پرهیزکار در چیزی است که جاودان است و بی رغبتی او در چیزی است که باقی نمی‌ماند یعنی به آخرت چشم دوخته و به دنیا پشت پا زد.

۱. در ایمان با یقین است؛ یعنی به مرتبه اعلیٰ که یقین است رسیده‌اند ۲. در بردباری دانا هستند یعنی مواقع و جاهای حلم را تشخیص داده و عمل می‌کنند.

* بعده عَمَّنْ تَبَاعَدَ عِنْدَ زَهْدٍ وَ نَزَاهَةِ وَ دَنُوهُ مَمَّنْ دَنَا مِنْهُ لَيْسَ تَبَاعُدُهُ بِكَبِيرٍ وَ عِظْمَةُ وَلَا دَنُوهُ بِمَكْرٍ وَ خَدِيْعَةٌ.

۶. با توجه به متن فوق، علت دوری متقین از برخی مردم و نزدیک شدنشان با بعضی دیگر را بیان کنید. ۲۶

دوری او از برخی مردم از روی زهد و پارسایی و نزدیک شدنش با بعضی از روی مهربان و نرمی است دوری او از تکبر و خودپسندی و نزدیکی از روی حيله و نیرنگ نیست.

۷. لغات را ترجمه کنید.

أ. صَافُونَ أَقْدَامَهُمْ ج. برپا ایستاده (گان)
ب. حَزْمًا فِي لَيْنٍ ج. دوراندیشی در (عین) نرم‌خویی
ج. حَاجَاتِهِمْ خَفِيْفَةٌ ج. درخواست‌هایشان اندک
د. قَصْدًا فِي غِنَى ج. میانه‌روی هنگام توانگری

۲۸

* «قال (عليه السلام): أَهْكَذَا تَضَعُ الْمَوَاعِظَ الْبَالِغَةَ بِأَهْلِهَا فَقَالَ لَهُ قَائِلٌ: فَمَا بِالْكَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ؟»

۸. مقصود از « فَمَا بِالْكَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ » چیست؟ امام (عليه السلام)، در پاسخ به این سخن، چه فرمودند؟

۱. یعنی یا امیر المؤمنین، شما چه حال دارید چرا این اندرزها در شما تأثیر نمی‌کند یا اگر می‌دانستی که همام طاقت شنیدن ندارد چرا باعث مرگ او شدی ۲. فقال (عليه السلام) ويحك ان لكل اجل وقتاً لا يعدوه و سبباً لا يتجاوزه.

۹. اهل تقوی در برابر ستایش دیگران چه عکس‌العملی نشان می‌دهند؟ ۱۲

خَافَ مِمَّا يُقَالُ لَهُ فَيَقُولُ: أَنَا أَعْلَمُ بِنَفْسِي مِنْ غَيْرِي وَ رَبِّي أَعْلَمُ بِي مَنِّي بِنَفْسِي اللَّهُمَّ لَا تَوَاخِذْنِي بِمَا يَقُولُونَ وَ اجْعَلْنِي أَفْضَلَ مِمَّا يَظُنُّونَ وَ اغْفِرْ لِي مَا لَا يَعْلَمُونَ.